

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z wniosku M. J.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w P.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 27 lutego 2019 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczyni od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 7 września 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z 7 września 2017 r., III AUa [...] oddalił apelację M. J. (skarżącą) w sprawie z odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział [...] w P. o emeryturę kolejową, z powodu ukończenia przez skarżącą wieku 55 lat dopiero 21 czerwca 2015 r., a nie na dzień 31 grudnia 2008 r.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując na potrzebę rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego: czy przepis art. 50 ust. 1 w zw. z art. 40 oraz art. 42 ustawy emerytalnej należy interpretować zgodnie z wykładnią językową w ten sposób, że ma on zastosowanie jedynie do wybranej nielicznej grupy kobiet – pracowników kolejowych, które ukończyły 55 lat do dnia 31 grudnia 2008 r. i nie ma w ogóle zastosowania do mężczyzn – pracowników kolejowych? Czy też przepis ten należy interpretować zgodnie z wykładnią funkcjonalną tak aby przepis ten mógł znaleźć zastosowanie do wszystkich pracowników kolejowych?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

W postanowieniu Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 2018 r., II UK 294/17, wyjaśniono już, jak należy rozumieć powołane w treści zagadnienia przepisy prawa. Zgodnie z podzielanymi przez Sąd Najwyższy w obecnym składzie zapatrywaniami wyrażonymi w uzasadnieniu powołanego postanowienia, zgłoszonego przez skarżącego problemu prawnego nie można rozpatrywać w oderwaniu od założeń i celów reformy systemu świadczeń społecznych przyjętej od dnia 1 stycznia 1999 r., polegającej na ograniczeniu zakresu podmiotowego wcześniejszego przechodzenia na emeryturę z uwagi na aktualne warunki demograficzne i sytuację gospodarczą. Zamiarem ustawodawcy było ewolucyjne kształtowanie emerytur z uwzględnieniem praw nabytych w ten sposób, że przy utrzymaniu dotychczasowych zasad przechodzenia na tzw. wcześniejszą emeryturę przez osoby urodzone przed 1 stycznia 1949 r., ograniczono takie możliwości urodzonym po 31 grudnia 1948 r., a przed 1 stycznia 1969 r., wygaszając stopniowo dotychczasowe uprawnienia. Jest to zgodne z linią orzecniczą Trybunału Konstytucyjnego (por. m.in. wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 22 czerwca 1999 r., K 5/99, OTK ZU 1999 nr 5, poz. 100, z dnia 4 stycznia 2000 r., K 18/99, OTK ZU 2000 nr 1, poz. 1 oraz K 1/00, OTK 2000 nr 6, poz. 185 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2016 r., I UK 151/15, LEX nr 2050671; z dnia 6 lutego 2009 r., I UK 243/08, LEX nr 571847; dnia 16 czerwca 2011 r., III UK 217/10, LEX nr 950438). Dlatego obowiązujący system emerytalny nie gwarantuje każdej osobie urodzonej po 31 grudnia 1948 r., a przed 1 stycznia 1969 r. prawa do emerytury na podstawie przepisów przejściowych.

Regulacja zawarta w art. 50 ustawy emerytalnej ma charakter przejściowy. Brzmienie tego przepisu oraz przytoczone orzecznictwo prowadzi wprost do odpowiedzi, że w myśl art. 50 ustawy emerytalnej prawo do emerytury kolejowej, o której mowa w art. 40, przysługuje pracownikom kolejowym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r., jeżeli spełniają łącznie

następujące warunki: 1) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa; 2) warunki do uzyskania emerytury określone w art. 40 (wiek i okresy składkowe i nieskładkowe) spełnią do dnia 31 grudnia 2008 r. W istocie przepis ten nie może dotyczyć mężczyzn. Konieczność spełnienia przez mężczyzn do dnia 31 grudnia 2008 r. warunku osiągnięcia wieku emerytalnego wynoszącego 60 lat prowadzi do tego, że art. 50 ustawy emerytalnej nie znajdzie zastosowania w stosunku do żadnego mężczyzny, który urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r., natomiast z regulacji w nim zawartej będą mogły skorzystać wyłącznie kobiety. Takie zaś skutki są zgodne z omówioną wyżej zasadą stopniowego wygaszania dotychczasowych uprawnień ograniczającą możliwość wcześniejszego przechodzenia na emeryturę urodzonym po 31 grudnia 1948 r., a przed 1 stycznia 1969 r. przez postawienie cezur – 31 grudnia 2008 r.

Z powyższego wynika, że wykładnia powołanych we wniosku przepisów prawa nie nastręcza problemów interpretacyjnych, zaś problem zastosowania tych przepisów do mężczyzn zatrudnionych na kolei nie występuje w niniejszej sprawie.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.